

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Tărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. :- Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

Partidul țărănesc și situația politică.

— Un comunicat oficial. —

Comitetul executiv central al Partidului țărănesc, întrunit în zilele de 19 și 20 Septembrie a. e., la clubul Astoria din București, a luat următoarele hotărâri:

1. Partidul țărănesc nu va lua parte la serbările încoronării, pentru că acestor serbări li s'a dat un caracter de manifestare de partid, menită să consacre (consfințească) regimul întemeiat pe violență, abuz de putere și ilegalitate.

D. Ion Mihalache este însărcinat să aducă la cunoștința M. S. Regelui această hotărâre cu toate lămuririle necesare asupra motivelor ei, pentru ca să nu poată fi interpretată (tălmăcită) ca un act de încrețență (nesupunere) față de Coronă.

2. Parlamentarii Partidului țărănesc nu vor participa la ședințele sesiunii extraordinare, aceasta în conformitate cu hotărârile anterioare.

3. Comitetul executiv central al Partidului țărănesc se va pune imediat în contact cu conducerea Partidului național pentru a da, acordului preliminar, forma definitivă. În acest scop, conducerea Partidului național, va fi rugată să-și numească de urgență reprezentanții săi cari să discute și să stabilească împreună cu reprezentanții partidului țărănesc, programul precis al acțiunii comune. Întrucât aceasta nu s'ar putea realiza (înfăptui) sau nu s'ar putea cădea de acord, ambele partide își vor lua libertatea de acțiune.

Față de experiențele făcute de Partidul național, în ultimul timp, și cari au dovedit, încă odată, că orice încercare de solidarizare cu partidele oligarhice nu este compatibilă cu scopurile urmărite de un partid democratic, Partidul țărănesc își exprimă credința că Partidul național va înceta orice tratative cu partidele oligarhice.

4. S'a ales o comisiune pentru unificarea statutului de organizare al Partidului țărănesc.

5. Comitetul hotărăște ca congresul pentru fixarea principiilor de program și organizare să se ție la Iași înainte de deschiderea Parlamentului și cel mai târziu de 20 Noembrie.

Vorbele și faptele lor.

liberalii... Ei în trecutul mai îndepărtat au reprezentat un partid de ideal, în care multe suflete alese și conștiințe curate au crezut că vor găsi înfăptuirile mult dorite pentru binele tuturor. Dar acum, liberalii au format un conglomerat (adunătură) de interese materiale,

care a dobândit un scandalos caracter contra unor anumite clase sociale,

Neî fiind chemați de țară și nedoriți de ea, liberalii, pentru a escalada (pune mâna) puterea, pentru a înșela opinia publică, cu diferite mari făgădueli în toate direcțiunile au mintit cum nu a mintit nimeni niciodată.

Iată mai jos faimoase cuvinte ale șefului partidului liberal și primul-ministru de astăzi, rostite în programul partidului din București la 27 Noembrie 1921.

„Partidul național-liberal va schimba impozitele (dările). Va propune un impozit progresiv pe venit mai simplu și mai moderat, va modifica (schimba) și va ușura actualul sistem de prestați (robotă) apăsător și nedrept, va desființa impozitul pe exploatarea agricole, impozitul pe cifra afacerilor care duce la scumpirea traiului și va recurge la un impozit pe avere numai atunci când se va face dovada — până astăzi nefăcută — că fără o atare măsură extremă și excepțională, finanțele Statului nu pot fi salvate (mântuite)”.
Liberalii nu au pus impozit (dare) pe venit și nici nu au încasat impozitele votate și promulgate ale dlui Titulescu. Liberalii nu au desființat prestațiile (robotă), sub cari zace mai cu seamă populațiunea rurală (de la sate). Sistemul acestor prestați este „apăsător și nedrept” cum l-a calificat d. Brătianu, iar el este totuși menținut (păstrat)..

Nu s'a desființat nici impozitul pe exploatarea agricole, ba din contra fără lege chiar, liberalii au impus pentru export produsele agricole la scanda-loasa taxă de doi lei pe chilogram.

Nu s'a desființat nici impozitul pe cifra afacerilor, care „aduce la scumpirea traiului”, cum l-a calificat tot d. Brătianu. Dimpotrivă d. V. Brătianu încasează în mod sălbatec, urcând mereu costul vieții.

Nu s'a desființat nici impozitul mare asupra salariilor (plăților), care este tot ce se poate concepe (închipui) mai nedrept cât timp nu se aplică celelalte impozite.

Cât despre impozitul pe avere, nici vorbă. Desi este perfect și definitiv dovedit că numai acest impozit va duce la normal finanțele României, desi starea financiară a Statului numai prin acest im-

pozit s'ar îndrepta, din care s'ar plăti și despăgubirile de război atât de mult așteptate, liberalii își apără cu ultima îndârjire sacrasanctele (sfintele) lor punți, și nici măcar nu se gândesc, acum când se socotesc atotputernici, la altceva decât la apărare proprie, în care unie scop impun mulțimea ce știe a răbda și a tăcea la toate sarcinile și la toate suferințele.

Iar culmea se vede în acest program ce a servit ca bază actualei guvernări în următorul pasaj:

„În schimb Partidul național-liberal va impune căstigurile de război ca o cerință superioară de dreptate socială și de moralitate publică”.

... Ei cari au pus în program impunerea îmbogățitorilor din timpul războiului, desși acest impozit pentru nevoile Statului „era o cerință superioară de dreptate socială și de moralitate publică”, cum a spus în opoziție d. Brătianu, cum au format guvernul, au oprit aplicarea legii Titulescu asupra îmbogățitorilor de războiu..

Deci cu vorbele lor și cu faptele lor se dovedește că liberalii au două morale: una când țipă după putere, alta când ei se află la putere,

Și ceea ce este și mai extraordinar tot atunci liberalii recunoșteau că „Banca Națională” este un imens (foarte mare) geseft în dauna (paguba) țării, căci iată ce mai spuneau:

„În legătură cu aceste probleme, „Banca Națională” va urma să fie reorganizată potrivit marilor nevoi ce e chemată să îndeplineze și viitorul ei. Statul, va trebui să dea Statului o mai largă participare (împărtășire) la capitalul și beneficiile ei...”!!

Adică trebuie să ia și Statul din formidabilele beneficii (venituri) ale Băncei. Așa vorbea d. Brătianu în opoziție, desigur din cauză că a constatat cât este de scandalizată opinia publică de formidabilele căstiguri ale „Băncei Naționale” dobândite în dauna (paguba) Statului și a înțelegerii economiei a țării.

Totul însă a fost uitat, odată ce liberalii au puterea în mână.

...Atâta însă, că opinia publică le-a dat definitivă osândire și ca guvern și ca partid! Partidele reacționare și guvernele lor, orice s'ar face, la orice vor recurge, vor trebui să piară.

POMPILIU IONITESCU.

Statul și Cooperarea.

Se discută de o bucată de vreme încoace dacă rolul care până acum Statul l-a avut și îl are în și față de Cooperare este sau nu justificat (îndreptătit) și mai ales folositor mișcării cooperatiste.

Această discuțiune, nouă ni-se pare cu totul nouă la locul ei. Și aceasta din mai multe motive foarte importante (însemnate).

Este sau nu justificat (îndreptătit) amestecul Statului în cooperare? La ambele aceste întrebări, o cercetare cât de sumară a adevăratului caracter al cooperării ne dă fără înconjur răspunsul.

Cooperatiunile sunt jaloanele prevestitoare ale adevăratei societăți; ele sunt piloanele pe care noua clădire socială se va așeza. Ele poartă caracterul distinct (ales) și precis (lămurit) al unei așezări sociale în complectă contradicție (contrazicere) cu actuala alcătuire burgheză capitalistă.

Așa stând lucrurile cum se poate imagina (închipui) dezvoltarea acestor puncte de rezam — elemente dizolvante (care desfac) ale societății actuale — sub aripa ocrotitoare a Statului, a reprezentantului oficial al societății burgheze capitaliste?

Ocrotirea Statului și a organelor sale reprezentative nu poate însemna pentru Cooperare decât îndreptarea lor pe altă cale străină cu totul și din toate punctele de vedere adevăratei ei meniri.

Așa precum Statul burghez capitalist nu poate sincer ocroti și ajuta dezvoltarea comunismului, tot așa el nu poate fi sincer atunci când își oferă cu atâta bunăvoință serviciile sale pentru ocrotirea dezvoltării cooperării.

Chiar dacă mișcarea cooperatistă nu poartă deschis caracterul ofensiv, nu este mai puțin adevărat că elementele sale reprezintă campionii înaintați, în sânul actualei societăți, a viitoare așezări economice și sociale.

În luptă sunt două lumi opuse, două concepții (idei) deosebite și nu este admisibil (iertat) ca una să poată propăși sub aripa ocrotitoare a celeilalte. Aceasta s'ar putea numai în cazul când Statul însuși ar trăda interesele societății al cărei reprezentant tipic este.

Până aici am considerat (socotit) totuși Statul ca organ complect lipsit de defecte (scăderi), de patimi și inaccesibil. (neprimitor) greselilor intenționate și dictate de interes.

Mai mult. Avem de socotit cu realitatea pe care totuși o cunoaștem. La noi cel puțin, Statul se confundă cu interesul partidului care pe moment este la cârmă. Și atunci pentru ce și cooperarea să fie dată în dar intereselor josnice de partid?

Cele petrecute în ultimul timp ne dau dreptul să fim în această privință destul de sceptici (ne-

increzătorii). Acesta este adevărul. Cooperarea trebuie să se desvolte liber. Potrivit caracterului și mențrei ei, ea nu poate fi pusă sub tutela statului și cu atât mai puțin înhamată la carul intereselor nimănuși.

Încătușată, mișcarea cooperatistă la noi, în special este menită să lăncezească sau în cel mai bun caz să întretină pe spinarea sa un număr destul de respectabil de funcționari neproductivi și neprăcepuți.

Liberă, ea poate deveni ceea ce trebuie să devină, arma cu care transformarea socială să se poată face fără risc, fără sdruncinare și fără repetarea exemplului pe care și astăzi îl avem sub ochi peste Nistru.

ALEXANDRU TOPLICEANU.

Războiul poate fi încunjurat? România la Conferința păcii?

Armatele turcești ale lui Mustafa Kemal au trecut Dardanelele și au intrat în zona neutră pe malul european. Totuși până acum n'a avut loc nici o ciocnire cu trupele aliate.

Conferința dela Paris s'a sfârșit cu o înțelegere deplină între aliați. Sâmbătă seara s'a trimis turcilor hotărârile Conferinței. Astfel, aliații recunosc și lasă Turcilor ca graniță în Balcani râul Mariza cu prașul Adrianopol. Tracia va fi o provincie sub stăpânirea turcească, de asemenea și Strămtorile (Dardanelele), dar fără armate și întărituri și puse sub controlul marilor Puteri.

Aceste hotărâri ale aliaților arată dorința de pace a Europei. Atârna acum de Adunarea națională turcească din Angora ca să aleagă între pace și război, între o nouă nenorocire pentru Turcia și începerea unor vremuri de pace și însănătoșire lăuntrică, de care poporul turc, mai mult ca oricare altul, are absolută nevoie.

În vreme ce într-o parte zimbeste pacea dorită de toată lumea, în altă parte războiul sângeros rânjește încă și amenință să izbucnească cu toată furia. În Mesopotamia războiul în contra Englezilor ia un caracter general. Șeful kurzilor Abdul Kerim-bey a declarat război Angliei. La Batum au sosit 2 divizii bolșevice, care compun avangarda unei armate mai mare ce va lucra împreună, probabil cu Turcii și Kurzii lui Abdul Kerim în Asia-mică.

Se vestește din Paris, că marile Puteri au ajuns la înțelegere asupra trebuinței de a se convoca cât mai curând o conferință la care vor fi reprezentate Anglia, Italia, Franța, Japonia, Grecia, România, Jugoslavia și Turcia spre a stabili condițiile păcii viitoare.

Știri dela graniță.

Nr se scrie din Șeițin (jud. Arad):

La timp s'a ridicat jalbă, din oficiu și afară din oficiu, contra isprăvilor șefului de post de jandarmi din Șeițin, Ioan David. De atunci a trecut aproape o lună, dar, durere, așa se vede că cele făcute, descoperite și combătute de cei cu dragoste de neam și durere față de atârzi stări deplorabile, toate au fost reduse la: „glas strigător în pustie”, căci: tot acolo suntem unde am fost. Ba ceva mai mult: întârziind ancheta d. șef de post recurge la cea mai detestabilă armă din viața la minciună, scornind — la adresa dlui director școlar D. Micu — infamii cu scop d'asi atenua păcatele. Toată întârzierea, anchetei, considerând gravitatea faptelor comise, pentru tot sufletul de bine este un: „rebus” (ghicitoare).

Deci în interesul adevărului, rog a se orânduși ancheta, căci prin isprăvile necinstite ale dlui șef de post, la dorar, suferă reputațiunea Corporațiunii din care face parte, tot așa și particularii păgubiți de acel domn apoi increderea ce trebuie să existe între popor și cei puși în fruntea sigurantei se duce pe copcă.

Că d. Ioan David șef de post, „e uitat de sine!”, voi aminti dintre cele multe o singură întâmplare: În una din zilele luni August, ducând muzica la „căzarma jandarmerească”, și-a petrecut în căzarmă cântându-i muzica — spre scandalizarea trecătorilor — ungurește. La ce trecătorul drumet, uimit trebuie să stea locului la aceasta „răspântie bizară” și întrebându-se de cele constatate, întâmplare și auzite, fără a-și ști da răspuns. Edificiul prin inscripție pare a fi indicat să fie: „Post de jandarmi”, însă muzica cânta, ungurește tăman ca la o crăsmă din drum. Triste lucruri. La postul de jandarmi dela frontiera românișmului cântă muzica ungurește! Toate aceste stări regretabile denotă ușurință, indolență și mai pre sus de toate — ceea ce e mai regretabil — nu cimentează în popor dragostea de neam, lege și țară aici la frontieră și mai cu seamă aici, unde-și are căminul șeful fiilor lui Lenin de pe vremuri cari sunt: „jar în spuză”.

Atragem atențiunea celor chemați a orđona ancheta în cauză, spre a se constata adevărul și răutatea acelor domni cari au dorit, mijlocit și intervenit la readucerea șefului de post — transferat odată — d. Ioan David. E o lipsă arzătoare aceasta, căci altcum reinvine starea din vremurile generalului Kiselef. Deocamdată numai atâta!

COR.

Invățături pentru popor.

Ieri și azi ..

de: Dr. Ioan Suciu

II.

De câte feluri poate fi robia unui popor?

Avurăm de slujit și hrănit în decursul veacurilor noi Ardelenii, Banătenii și Ungurenii, bogat de domnii, sumedenie de domni feudali cocotați deasupra-ne: Unguri și-atâtea alte „venituri” din lumea largă, cari puseseră mâna pe moșile mari din hotarele satelor noastre.

Avut-au și scumpii noștri frați din Basarabia și Bucovina multimea lor de olgarhi — boieri.

Și avut-a și drag țărâmul frate din Oltenia, din Muntenia și din Moldova boierii săi; și în slujba acestora pe așa numiții „ciocoi”.

De avut am avut astfel cu toții în spinarea noastră — domni, mai bine zis: domniile. Fiecare pe al său fel de domni.

Urmează acum să vedem: cum am scăpat. — dacă într-adevăr am scăpat?... Să vedem: oare nu trăim zile de evoluție (înaintare), când pe urma schimbăreii vremurilor, ni se schimbă și — domni?

În acest interes vom arunca o scurtă privire istorică și vom scruta (cerceta), că de câte feluri poate fi aservirea (subjugarea) unui popor.

Aservirea (subjugarea), supunerea unui om altei ființe omenestii se întemeiază pe — putere. Cel

maj-tare în ale musculaturei, în ale armaturei, în ale minții sau voinței — și-a supus șieș pe cel mai slab, mai nepregătit de apărare, mai prost și mai lipsit de energie, lată începutul concepției (idei) de „stăpân” și „rob”.

Aservirea (subjugarea) unui întreg popor, nu a unei părți de popor de către alt popor își are tot aceeași explicație (lămurire) logică, (naturală) des' cu unele rezerve, condiționate (legate) de împrejurări. Pentrucă în lupta dintre doi oameni singurari sorții (zbânzei, care are de urmare stăpânirea numai și robirea celuiălalt, depind (atârna) neîndoișos numai dela superioritatea (puterea mai mare) fizică, materială și intelectuală (în învățatură) a unuia dintre rivali asupra celuiălalt. Cel mai slab, mai lăsat sau mai demoralizat, când vede orș resimite, că întruieacă nu-s pleacă capul în jugul celuiălalt, are să fie strivit, cade în genunchi și se dă legat.

Aservirea (subjugarea) unui popor de către alt popor are însă a se atribui (socoti) nu numai și întotdeauna superiorității fizice și intelectuale a celui aiuș stăpân, ci în multe, foarte multe cazuri și demoralizării, destrăbălării, certelor și intrigiilor păcătoase, ce s'au fost încuibat în frunțiișii poporului primeiduit. „Oarba neunire” a făcut adese ca un popor tare, brav și curajos să fie, din păcatele vătavilor săi desfrânați, încălețit în certuri, slăbit trentat și pe urmă căzut în neagră robie.

Ce să mai subliniem, că o astfel de oarbă neunire dintre frunțiișii a provocat înainte de veacuri și sfârșirea poporului românesc în mai multe provincii mici, cari apoi rând pe rând au căzut în robia altor neamuri.

Starea de robie a unui popor era și este de mai multe feluri și categorii.

Deosebjm: Aservirea (subjugarea) națională generală a unui popor și aservirea (subjugarea) speciale.

Poporul aservit (subjugat) naționalicește este supus tuturor robilor speciale, luate împreună.

Ca robii speciale semnalăm (deosebjm): robia socială, robia economică, robia culturală și robia politică.

Toate acestea soiuri de robii, aserviri (subjugări), pot să planeze (atârne) asupra unui popor subjugat sau împreună mai multe sau numai una, sau alta din ele.

Tot astfel și destrobirea unui popor se poate produce numai din unul sau alt soi de robie așa, că el rămâne încă tot subjugat în altă categorie de aservire (subjugare), des' de sub una sau altă robie a scăpat.

Să îndicăm (arătăm) felul robilor. Să vi le însemnăți.

Esti, ca popor, nerecunoscut a fi factor alcătuitor în Stat: esti tratat ca simplă materie de oameni, care n'are drepturi egale (într-o formă) cu cei din neamul stăpânitor; esti împiedicat în a te valida și ridica fie pe cale economică, fie socială, fie culturală: duci o robie națională, o robie desăvârșită.

Astfel de robie am suportat noi, Ardelenii, Banătenii și Ungurenii multe veacuri de-arândul. Națiunea română nu era recunoscută, „Numai nemeșii”, Ungurii. Săcuii și Sasii formau națiune în fata legilor. Noii Români eram simplă umplutură de slugi-obagi. Biserica noastră strămoșească era o religie eretică, lei-colo suferită, însă aproape puru-

Cronica muzicală.

Concertul baritonului L. Nicorescu.

Ailam cu deosebită plăcere că cunoscutul bariton lyric d. LAURIAN NICORESCU, care deja cu ocaziunea debutului său în „Faust” și-a câștigat simpatia și aprecierea publicului muzical arădean, în urma numeroaselor cereri și a insistențelor depuse pe lângă dsa, s'a decis a da un concert în Palatul Cultural din Arad la 2 Octombrie a. c. orele 9 seara.

Salutăm cu ve bucurie hotărârea tânărului cântăreț român și suntem mândri că orașul nostru, prin serbătorirea calduroasă și manifestatiunile sincere ce i-a făcut în rolul lui Valentin, a contribuit cel dintâi la confirmarea cunoștințelor sale muzicale soljde și a talentului său strălucit, fiindu-i punctul de plecare în drumul atât de spinos spre glorie.

Drept recunoștință pentru dragostea ce i-a arătat-o marele public, distinsul cântăreț i-se va prezenta de data aceasta cu un program select și bogat, compus din cele mai celebre arii ale marilor compozitori, ca Verdi, Donizetti, Bizet, Gounod, Leoncavallo, Thomas etc. și cari arii fac parte din repertoriul cântăreților cu reputațiune mondială.

Studiul îndelungat la celebri maestri italieni în streinătate, posedarea fără rezervă a tehnicii elegantului, succesele recente aci, la Moneasa și la Cluj sunt o cheazăsă suficientă pentru reușita concertului. Când invităm deci publicul iubitor de muzică și doritor de a sprijini moralicește o manifestatiune atât de demnă a cultutei muzicale românești, de a lua parte în număr cât mai mare la această auditiune, suntem convinși că i-se va fieri o execuțiune aleasă, la nivelul marilor opere muzicale din apus, ce va satisface cerințele celor mai pretentioși.

Bilete la papetăria Bloch, iar în seara concertului la cassă.

prigonită. Carte n'aveam drept să învățăm, nici că prea aveam unde și din ce. Dintr'un alt în altul n'aveam voie să ne mutăm. Avere nu puteam agonisi, deoarece îndată ce un jobag se dădea la puțină bunăstare, domnia numai decât îl despoia. Drepturi n'aveam, datorii și sarcini însă atât mai multe și mai grele. Domniile nu plăteau dări; noi sustineam Statul cu banii. Domniile cătăneau; poporul dădea din an în an feciorii și, duși în oaste pe viața lor întregă. Chin și amar: așa ne-a mers în lungul alor zece veacuri.

În urma revoluției din 1848 ne-am ales cu puțină, foarte puțină ușurare. Ce-i drept, dragul de împărat ne făgăduise, pe când era strămtorat, vite și frumoase: în realitate (adevăr) însă n'am st împărțisiți nici în a suta parte a acelor drepturi cetățenești, de cari eram copti și vrednici.

Cu numele a fost proclamată egalitatea în drepturi ale cetățenilor, și restrângerea privilegiilor necesită; însă în realitate (adevăr) am fost ținuți și departe în cătusele (lanțurile) d'iferitelor soiuri de robii speciale, cari singular și împreună stăneau în stare de popor suprimat (robot), popor „premațiat” de alt neam de oameni, popor împiedecat în sute și mii de chipuri în dezvoltarea și firească pe teren (cale) social, economic-cultural și politic.

Relese, că tot aserviți (subjugați) am rămas și după 1848. Cel mult cu o nuanță (cu ceva) mai puț aserviți (subjugați), decât mai înainte. Cum se schimbă puțin vremurile, s'au schimbat și domniile cu ele, însă numai — puțin și ci. În tre: rămaseră tot aceiași! Nu era mare deosebire între IERI și între AZI! Dr. IOAN SUCIU.

Ce-i nou în politica dinlăuntru?

Într'un stat de miniștri ținut în zilele trecute s'a hotărât ca sesiunea extraordinară a Parlamentului să fie convocată pentru ziua de 12 Octombrie n., iar nu pe 14 Octombrie, cum se svonise. Această schimbare se face ca parlamentarii să aibă destulă vreme să plece la Alba-Iulia, la serbările încoronării, pe cari liberalii vor să le facă cu orice pret.

Referitor la svonurile de mobilizare a armatei ni se vestește oficial că România nu mobilizează, deoarece guvernul român are convingerea că stările de lucruri în Răsărit se vor limpezi pe cale pacifică și, deci, o încrueșare a armelor va fi încunjurată.

Aflăm, că guvernul se gândește serios să ordoneze rechiziționarea porumbului (cucuruzului) deoarece nimeni nu vrea să-l vindă cu 30.000 lei vagonul.

Slujbașii unguri, cari nici până azi nu si-au dat silința să învețe ceva românește, sunt revoltați că guvernul a dat ordin să fie îndepărtați din slujbe.

La Roman (Vechiul Regat) alegătorii, despuiați de dreptul lor de vot prin primarul comunei Balna, care a fugit, la alegeri, două zile pentru a nu iscăli certificatele de alegător, — s'au adresat parchetului. Acuzatorii au cerut ascultarea a unui mare număr de martori, între cari a dlor C. Argetoianu și I. Mihalache. Procesul, martorii nefiind toți de față, s'a amânat pentru sesiunea următoare.

În cercurile politice din Cluj se spune, că guvernul liberal a îmbiat dlui O. Goga scaunul de deputat din Baia-mare, rămas vacant prin moartea lui Take Ionescu. Iar pentru că averescanji au hotărât să ia parte la serbările încoronării, liberalii îmbie averescanilor 11 scaune de deputat în locul opoziționiștilor cari nu vor lua parte la lucrările Parlamentului.

De pe Valea Murășului. Răvaș din Căpruța.

Ni-se vestește că secretarul comunat Valer Coloja, făcându-i-se controlul de casă, îi lipsea din bani încasați pentru ferberia rachiului suma de 75.000 lei, din care s'a dovedit că a cheltuit suma de 20.000 lei pentru alegere:

vre-o 15.000 lei cu vopsitul stâlpilor dela marginea comunelor din secretariatul dsale, iar pentru 40.000 lei a cerut un termen de câteva zile ca să poată să-și dea socoteală că pe ce scopuri i-a folosit.

Strâns cu ușa însă a trebuit ca numai decât să depună bani, adecă suma de 75.000 lei.

Perceptorul din Radna declară, că nu din rea voință dlui notar din Căpruța îi lipseau banii, ci numai din cauza că chitanțele nu puteau fi luate în considerare fiindcă nu aveau nici un amestec cu perceptoratul, așa, că rămâne ca d. notar să-și încaseze costul chitanțelor poate din casa comunei politice.

Toate aceste sunt auzite dela denunțătorul preotul Dumitrie Mocj din Căpruța înaintea martorilor: Ananie Jurca, primar, Dumitrie Crșan și Dumitrie Popa. CORESP.

Odată și acum ..

— Sub unguri, când maghiarizarea se făcea în ruptul capului, groful Oliver Almay, multimilionar și domn a câteva mii de jugăre în județul Aradului, ridicase pe cheltuiala sa în comuna Cil o frumoasă școală ungurească pentru maghiarizarea copilășilor de Români. Groful ungar se legașe prin contract să susțină el singur această școală, fără ajutorul guvernului unguresc. Acum aflăm, că groful Almay nu mai vrea să-și aducă aminte de legământul de a susține el această școală.

Ba bine, că mi! Acela care și-a întins moșile strămtorându-i pe Români și făgând acum peste 2 milioane lei românești în buzunar, doar nu s'o căzni să dea lumină „puturoșilor de Valah”!

Ș T I R I .

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

Octombrie 31 zile.

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serbătorilor	Insemnări
	n.	v.		
Luni	2	19	M. Trofim	Mersul vremii: ploie, schimb., vântos.
Marti	3	20	M. Eustație	
Merc.	4	21	Ap. Codrat	Soarele: răsare la 6 ore 58 min. apune la 6 și 40 min.
Joi	5	22	Muc. Foca	
Vin.	6	23	Z. S. pr. I. Bot.	Luna: 8 Oct n. lună plină.
Sâmb.	7	24	M. Tecla	
Dum.	8	25	C. Eufros	

Dum. 18-a d. Rus., Ev d. Luca, gl. 1, voscr. 7.

— Adresăm o calduroasă rugămintă tuturor abonaților noștri rămași în restanță cu plătierea prețului de abonament, să binevolosească a ne trimite fără întârziere aceste restanțe. Scoaterea gazetei ne cere jertfe mari și multe, iar dacă în această muncă a noastră ne izbim de nepăsarea abonaților, atunci, firește, nu vom putea răspunde scopului mare și sfânt spre care țintim.

— D. Ion Moldovan, fostul director al băncii „Arădana”, fost candidat de deputat, se știe, a mâncat o bătae în alegeri de i-s'a luat poarta de politică. Acum aflăm, că dsa, în urma unor grave neînțelegeri cu conducerea acestei bănci, a plecat dela bancă, după ce i-s'a fost luat dreptul de a mai gira chestiunile băncii.

— D. O. Gritta, prefectul orașului Arad, a fost numit comandantul poliției ce va fi concentrată la Alba-Iulia cu prilejul serbărilor încoronării.

— D. H. Popescu, seful siguranței din Arad, a fost decorat cu „Steaua României”.

— Despnețorul scrisorilor sosite din America a fost prins și arestat. El se numește Alex. Dinca.

— Jefuitorul scrisorilor cu bani și mărci poștale din Arad, d. Mândru, care fusese arestat, a fost pus în libertate pe cautiunea bănească.

— Marti, în 26 Septembrie c., a avut loc în comuna Chisinău (jud. Arad) improprietărea pe moșia arhiducelui Iosif. A fost de față d. ministru Al. Constantinescu cu mai mulți domni. După slujba dzeiască săvârșită de către d. protopop Barbu înconjurat de 7 preoți și după citirea actului de predare a moșiei d. ministru a tras brazda cu plugul la care erau înjugați 6 boi.

— Dintr'o scrisoare a unui frate țaran culegem următoarele: „Eu cu numele Iosif Maniu din comuna Dud am abonat foaia Dvoastră și cu mare bucurie am abonat-o și mare a fost bucuria mea când am auzit că foaia noastră jară a venit la putere de s'a putut înființa. Că, din această foaie putem și noi țaranii să culegem sfaturi bune și care să fie de folosul nostru al țaranilor”.

— Ailăm, că în comuna Nădlac (jud. Arad) există o școală ungurească clandestină (ascunsă) care se găsește sub conducerea dlui Nic. Ugler, fost director școlar sub unguri. La unirea provinciei noastre cu Vechiul Regat acesta dela început a refuzat să facă jurământul de credință. Se crede că toate jalbele și denunțările în contra României adresate președintelui comisiei pentru stabilirea granițelor sunt ticluite de acest domn.

Nu găsim cuvinte să ne arătăm mirașea că un atare spion este suferit de autorități să țină școală de otrăvirea sufletelor și sămănarea urei și vrăbii la granița țarei. Cerem o aspră cercetare și aruncarea peste graniță a acestui oaspe nepoftit și primejdios.

BARSONY magazin de ciorapi și textile s'a redeschis mărit în P. Avram Iancu (Szabadság-t.) 18. Asortiment bogat de ciorapi pt copii

x Iosif Jäger, croitorie model pentru doamne, str. Brătianu nr. 2. (Weitzer J.) Palatul Minorității, Arad.

x Cele mai frumoase noutăți de toamnă au sosit la magazinul VANDOR, str. Mețianu, Arad.

x AVIZ! Comuna promontorială Covășint aduce la cunoștință tuturor proprietarilor de vii din promontoriul comunei, că în sediința scaunului promontorial ținută la 24 Septembrie curent, s'a fixat suretiul (culesul viilor) începând cu ziua de 9 Octombrie 1922. — Covășint, la 25 Septembrie 1922. CONSTANTIN DAN, notar promontorial; IOAN FARCOS, președinte promontorial.

Ultima oră

— La Cernavodă s'a încercat un atentat în contra depozitului de muniții din acel oraș. Sentinelele au rănit mortal pe 2 dintre atentatori.

— Ministerul de război român a amânat incorporarea tinerilor (recruților) cu termen redus până la 1 Noemvrie.

— Doamna colonel Macarie din Brăila a fost arestată pentru numeroase înșelătorii.

— D. N. Bățaria, va candida la Baia-mare cu program naționalist-democrat (jorghist).

— Intreg poporul din comuna Ocolis (jud. Bihor) a trecut la religia gr. orientală.

— În întreaga Grecia e mare febră. Guvernul a abzis. Ieri regele Constantin și-a depus Coroana (a abdicat). D. Venizelos este invitat de națiune să se întoarcă în patrie să formeze guvernul național și să scape patria.

— Marele vizir turc și mai mulți miniștri au abzis. Se așteaptă detronarea sultanului.

Economie.

Cerealele (bucatele) fiind maximalizate (prețuri hotărâte de guvern), vânzătorii au fost foarte puțini —. Cine poate, cumpără pe sub mână cu prețuri de tocmeală.

Pentru Cooperativele sătești.

Atragem atențiunea Cooperativeilor sătești că ne-au sosit marfă, precum: TEXTILE, postavuri pentru paltoane, ghete pentru bărbați, dame și copii, cămeși de barchet, bocanci, barchetuci, ciorapi, arșee și sape.

Federala Cooperativeilor sătești „ARADUL”
ARAD, piața Avram Iancu Nr. 19.

S'A REDESCHIS DEPOUL DE VINURI

în str. Unirei (Fabian) și Deseanu colț

cu cele mai renumite vinuri ale lui Alevra, din Măderat. — Se servește mâncări calde și reci. — Serviciu prompt și curat. — Roagă binevoitorul sprijin:

VELICIU ȘI BERCI.

MAGAZIN DE HAINE

pentru bărbați, băeți și copii.

Haine de școală, paltoane pentru băeți și haine pt. bărbați, raglanuri, paltoane de iarnă, cojoace, bluze de piele, pelerine în mare asortiment. Stofe de lână indigenă și streină. — Secție separată pt. croitorie.

Szánló și Komlós, P. Avram Iancu
(Edificiul Teatrului orașului)

VASE (butoaie) NOUI

din lemn de prima calitate pentru transport și vase mici se capătă la firma

GRUNWALD FRANZ, dogar (butoier)
Arad, Bul. Regele Ferdinand 28. Telefon 756.

Pentru orice vânzare și cumpărare

de case, prăvălii, restaurante, hoteluri, vii, păduri și pământuri, adresați-vă numai la

„AGENȚIA ARGUS”

Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) No. 1.

VIZITAȚI

Pielăria VICTOR BOȘNIAC
ARAD, PIAȚA CATEDRALEI 8.

MARE DEPOZIT DE MAȘINI agricole, tehnice, viticole și vinicole.

Instalațiuni complete pentru pivnițe, pompe, filtre Seitz, prese, separatoare de lapte, substanțe și materiale.

Dumitru N. Anastasiu

B-DUL REGELE FERDINAND 1/a Arad.

Fân, paie și ovăs cumpăr în

orice cantitate. :: :: Linte și

cartofi vând cu vagonul.

„D O I N A” strada Barițiu Nr. 5. (Rakotzi).

Carol Rottin Károly

Intreprindere de instalarea prăvăliei, vitrinelor și compartimentelor moderne. S'A MUTAT ATELIERUL din Strada Mâna de aur 7, în Calea Cogălniceanu 30. (Casa proprie), unde se va confecționa cu mijloacele moderne, după cerințele cele mai delicate toate lucrările din ramul acesta cu prețuri reduse.

Anunțuri

pentru gazeta GLASUL SATELOR se primesc la

„AGENȚIA ARGUS”

Strada Eminescu Nr. 1.

Atragem atențiunea părinților, că

cu ocaziunea înscrierilor la școală, pot cumpăra pentru elevi ghete cu prețuri reduse la DEPOZITUL FABRICEI DE GHETE

„TRANSILVANIA”

DIN PIAȚA AVRAM IANCU 14.

DANIEL KOCH

ARAD, STRADA EMINESCU (DEÁK FERENC-u.) 42

Execută aranjamente pentru luminatul cu electricitate și transmisiuni electrice și REPARARI cu prețuri foarte eficiente.

Am reinceput exploa- **VAR** de
farea renumitului **VAR** LALASINT

Comenzi primește firma: BOROS ȘI CZUCKER, singurii vânzători ai producției vărării dela Lalașint
ARAD, BULEV. REG. FERDINAND I., NRUL 10

TOTI ROMANII!

pot găsi GHETE ieftine pentru bărbați, dame și copii, precum și PALARI pentru bărbați și copii la Magazinul românesc

MARCU BOTA, Arad,

Bulevrd. FERDINAND I. (Boros Béni tér) Nr. 2.

În atelierul de șepci al

FRĂȚILOR WURZEL

se pregătesc toffelul de șepci, șepci pentru studenți, în cantități mici și mari, execuție foarte fină.

ARAD, PIAȚA PLEVNEI (FOSTĂ ÁRPÁD-T.) Nr. 2

(Vis-à-vis de Sinagogă) ■■■■

ALEXANDRU IGAZ

Șiștifer
Palatul

Brad,
Minorității.

Mare asortiment de obiecte de argint, orloage, argint de China, alpaca, marmora, bronz și obiecte artistice.

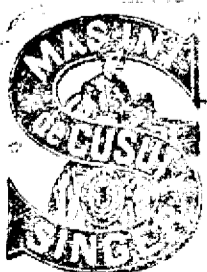
Înl. în anul 1902.

Atelier reparator de covoare

Toffelul persian, occidental, carmanului și ponevi (scoarțe) naționale, cu prețuri convenabile

Bulevardul Regina Maria nrul 20, Arad.
(Palatul Elise Fischer.)

M. A. PASODIAN

MAȘINI DE CUSIT SINGER

DE VÂNZARE ÎN RATE ÎN LOCALITATE ȘI PROVINȚĂ

Aducem la cunoștința On. public, că Mașinile noastre de cusut sistem The Singer Manufacturing Co. le vindem în localitate cât și în provință pe lângă cele mai convenabile condițiuni de plătire și în rate. Cu deosebită stimă:

Soc. pentru vânzarea de Mașini de cusut „Singer” Bourne & Co.

SUCURSALE: Arad, Bul. Regele Ferdinand I. nr. 9; Petroșeni, Bulev. Regele Ferdinand 42; Deva, Bulevardul Regina Maria 7; Brad, Piața Avram Iancu 404; Sibiu Strada Orezului 8; Cluj, Strada Jókai 3.